

तस्मात् द्विषसि गोविन्दं पाण्डवञ्च धनञ्जयं । नरनारायणौ देवौ कोऽन्यो द्विष्याद्वि मानवः ।
 तस्माद्ब्रवीमि ते राजन्नेषोऽसौ शाश्वतोऽव्ययः । सर्वलोकमयो नित्यः शास्ता धाता धरो भुवः ।
 लोकान् धारयते यस्तीश्वराचरगुरुः प्रभुः । योद्धा जयश्च जेता च सर्वप्रकृतिरीश्वरः ।
 राजन्सत्त्वमयो ह्येष तमोरजविवर्जितः । यतः कृष्णस्ततो धर्मो यतो धर्मस्ततो जयः ।
 तस्य माहात्म्ययोगेन योगेनात्ममयेन च । धृताः पाण्डुसुता राजन्जयश्चैषां भविष्यति ।
 श्रेयोयुक्तां सदा बुद्धिं पाण्डवानां दधाति यः । बलञ्चापि रणे नित्यं भयेभ्यश्चैव रक्षति ।
 स एष शाश्वतो देवः सर्वभूतमयः शिवः । वासुदेव इति ख्यातो यन्मां त्वं परिपृच्छसि ।
 ब्राह्मणैः चत्विर्वैश्वैः शूद्रैश्च कृतलक्षणेः । सेव्योऽभ्यर्च्यते चैव नित्ययुक्तैः स्वकर्मभिः ।
 द्वापरस्य युगस्यान्ते आदौ कलियुगस्य च । सात्वतं विधिमास्थाय गीतः सङ्कर्षणेन यः ।
 स एष सर्वं सुरमर्त्यलोकं समुद्रकक्षान्तरिताः पुरीष । युगे युगे मानुषश्चैव वासं पुनः पुनः सृजते विश्वकर्मा ।
 इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्वणि भीष्मवधपर्वणि विश्वोपाख्याने षट्षष्ट्याऽध्यायः ॥ ६६ ॥
 ॥ दुर््योधन उवाच ॥ वासुदेवो महद्भूतं सर्वलोकेषु कथ्यते । तस्यागमं प्रतिष्ठाञ्च ज्ञातुमिच्छे पितामह ।
 ॥ भीष्म उवाच ॥ वासुदेवो महद्भूतं सर्वदैवतदैवतं । न परं पुण्डरीकाक्षश्च भवति भरतर्षभ ।
 मार्कण्डेयश्च गोविन्दं कथयत्यद्भुतं महत् । सर्वभूतानि भूतात्मा महात्मा पुरुषोत्तमः ।
 आपो वायुश्च तेजश्च त्रयमेतदकल्पयत् । स सृष्ट्वा पृथिवीं देवः सर्वलोकेश्वरः प्रभुः ।
 अप्सु वै शयनं चक्रे महात्मा पुरुषोत्तमः । सर्वतेजोमयो देवो योगात् सुखाप तत्र ह ।
 मुखतः सोऽग्निमसृजत्प्राणादायुमथापि च । सरस्वतीं च वेदांश्च मनसः ससृजेऽच्युतः ।
 एष लोकान् ससृजादौ देवान्सर्पिर्गणैः सह । निधनं चैव मृत्युञ्च प्रजानां प्रभवाप्यथौ ।
 एष धर्मश्च धर्मज्ञो वरदः सर्वकामदः । एष कर्ता च कार्यं च स वै देवः स्वयं प्रभुः ।
 भूतभक्ष्यभविष्यञ्च पूर्वमेतदकल्पयत् । सृष्टारं जगतश्चापि महात्मा प्रभुरव्ययः ।
 अग्रजं सर्वभूतानां सङ्कर्षणमकल्पयत् । शेषञ्चाकल्पयद्देवमनन्तमिति यं विदुः ।
 यो धारयति भूतानि धरां चैव सपर्वतां । ध्यानयोगेन वित्तास्य तंवदन्ति महौजसं ।
 कर्णस्तोत्रवच्चार्पि मधुं नाम महासुरं । तमुग्रमुग्रकर्माणमुग्रां बुद्धिं समास्थितं ।
 ब्रह्मणोपचितिं कुर्वन्महान् पुरुषोत्तमः । तस्य तात बधादेव देवदानवमानुषाः ।
 मधुसूदनमित्याहुः ऋषयश्च जनार्दन । वराहश्चैव सिंहश्च त्रिविक्रमगतिः प्रभुः ।
 एष माता पिता चैव सर्वेषां प्राणिनो हरिः । हरिर्हि पुण्डरीकाक्षान्न भूतं न भविष्यति ।
 मुखतो ह्यसृजद्विप्रांश्चाहुः चत्विर्वास्तथा । वैश्यांश्चाप्यरूतो राजन् शूद्रान्यज्ञां तथैव च ।
 तपसा नियतो देवस्त्रिधानं सर्वदेहिनां । ब्रह्मभूतममावस्यां पौर्णमास्यां तथैव च ।
 योगभूतं परिचरन् केशवं महदाप्नुयात् । केशवं परमन्तेजः सर्वलोकपितामहं ।
 एतमाहुर्दृषीकेश मुनयो वै नराधिप । एतमेव विजानीयादाचार्यं पितरङ्गुलं ।